

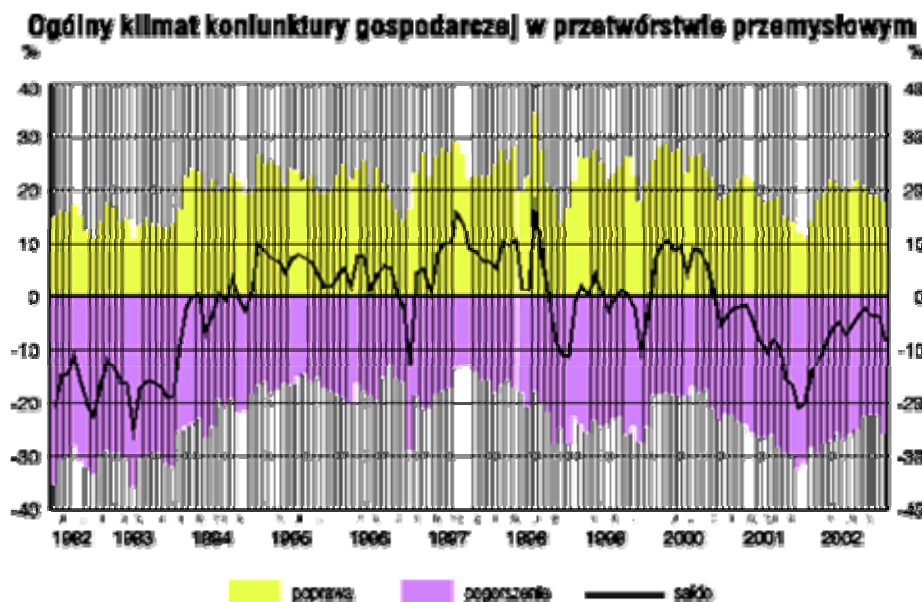
Koniunktura w przemyśle, budownictwie i handlu w grudniu 2002 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w grudniu nadal negatywna i gorsza niż przed miesiącem, choć dużo mniej pesymistyczna niż przed rokiem. Wpływają na to gorsze niż w listopadzie oceny bieżącego popytu i produkcji. Odpowiednie prognozy na najbliższe miesiące są zbliżone do przewidywań sprzed miesiąca. Oceny klimatu koniunktury formułowane przez jednostki sektora publicznego są bardziej pesymistyczne niż przez przedsiębiorstwa prywatne.

W grudniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w **budownictwie** jest oceniany na poziomie ujemnym, niższym niż w listopadzie, ale wyższym niż w grudniu 2001 r. Pogarszają się oceny zarówno bieżącej jak i przyszłej sytuacji przedsiębiorstw. Ogólny klimat koniunktury w firmach prywatnych oceniany jest nieco gorzej niż w przedsiębiorstwach publicznych.

W grudniu ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest negatywnie, bardziej pesymistycznie niż w listopadzie, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Na sytuację taką wpływają gorsze niż przed miesiącem prognozy sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Bieżąca sprzedaż jest oceniana nadal negatywnie, choć jej ograniczenia są mniejsze niż w listopadzie.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W grudniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie minus 8. Wśród badanych przedsiębiorstw 18% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 26% - jej pogorszenie (w listopadzie - odpowiednio 19% i 22%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Ogólny klimat koniunktury jest oceniany gorzej w sektorze publicznym niż w prywatnym.

Pogarszają się oceny bieżącego popytu, zarówno krajowego jak i zagranicznego. W związku z

tym producenci decydują się na ograniczanie produkcji. Zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. W nadchodzących miesiącach producenci oczekują niewielkiego wzrostu popytu, co powoduje, że przewidywania produkcji charakteryzuje też ostrożny optymizm. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest nadal oceniana negatywnie: mimo zmniejszających się opóźnień przy ściąganiu należności od kontrahentów pogłębiają się trudności producentów przy bieżącym regulowaniu ich zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy obawiają się pogorszenia swej sytuacji finansowej. Przewidywane są dalsze znaczne redukcje zatrudnienia. Przedsiębiorcy prognozują niewielki wzrost cen produkowanych przez nich wyrobów.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. Najlepiej oceniają w grudniu koniunkturę producenci: masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 8 - spadek o 6 punktów w stosunku do ubiegłego miesiąca), mebli (plus 2 - wzrost o 4 punkty), sprzętu i urządzeń rtv (minus 1 - spadek o 3 punkty), wyrobów chemicznych (minus 2 - spadek o 8 punktów) oraz prowadzący działalność wydawniczą i poligraficzną (minus 1 - spadek o 3 punkty). Najgorsze oceny formułują producenci: metali (minus 31 - wzrost o 4 punkty), wyrobów z surowców niemetalicznych (minus 25 - wzrost o 1 punkt), odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 23 - spadek o 6 punktów), maszyn i urządzeń (minus 21 - spadek o 3 punkty), metalowych wyrobów gotowych (minus 19 - spadek o 8 punktów), wyrobów z drewna (plus 16 - spadek o 5 punktów), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (minus 13 - spadek o 2 punkty), pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep (minus 13 - spadek o 3 punkty).

Producenci **masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru** oceniają klimat koniunktury pozytywnie, choć gorzej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest znacznym pogorszeniem się bieżących ocen popytu i produkcji. Prognozy w tym zakresie są nadal optymistyczne i nieco lepsze od przedstawionych w zeszłym miesiącu. Poziom zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza stan uznawany przez producentów jako wystarczający. Producenci pozytywnie oceniają swoje zdolności do ściągania należności od kontrahentów. Mimo to odczuwają znaczne trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się poprawić. Dyrektorzy tej grupy jednostek zamierzają znacznie obniżyć ceny swoich wyrobów. Przewidują też istotne zmniejszenie skali zwolnień pracowników.

Producenci **mebli** oceniają w grudniu swoją koniunkturę pozytywnie, nieco lepiej niż miesiąc wcześniej. Jest to konsekwencją dodatnich - lepszych niż w listopadzie - przewidywań kształtowania się w najbliższych miesiącach popytu i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Oceny bieżącego popytu i produkcji są niekorzystne, dużo gorsze niż przed miesiącem. Zmniejsza się poziom nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Mimo zmniejszenia opóźnień w terminowym ściąganiu należności od kontrahentów, producenci mają trudności w regulowaniu swych bieżących zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają przeprowadzić dalsze redukcje zatrudnienia. Ceny mebli mogą obniżyć się.

Ogólny klimat koniunktury jest oceniany przez producentów **wyrobów chemicznych** niekorzystnie, gorzej niż w zeszłym miesiącu. Wpływają na to negatywne oceny bieżącego popytu powodujące, że producenci decydują się na ograniczenie produkcji. Przewidywania na najbliższe miesiące dotyczące przyszłego popytu i produkcji są optymistyczne. Przedsiębiorstwa odczuwają zbliżony do listopada poziom nadmiernych zapasów wyrobów chemicznych. Mimo zmniejszenia opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów

producenci sygnalizują trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Formułowane prognozy wskazują na możliwość mniejszej niż przewidywano przed miesiącem poprawy sytuacji finansowej w przedsiębiorstwach. W najbliższych miesiącach redukcje pracowników mogą się zmniejszyć w porównaniu z prognozami sprzed miesiąca. Ceny chemikaliów mogą wzrosnąć w stopniu większym niż przewidywała prognoza z zeszłego miesiąca.

Pogorszyła się nieznacznie koniunktura w przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe**. Wpływa na to malejący popyt bieżący i w konsekwencji - malejąca też produkcja. Prognozy popytu i produkcji są nadal korzystne, choć ostrożniejsze niż przed miesiącem. Utrzymuje się dotychczasowy poziom nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest nadal jako niezadowalająca. Mimo niewielkiego polepszenia możliwości ściągania należności od kontrahentów, producenci sygnalizują zbliżone do listopada trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Na najbliższe miesiące producenci tej grupy przewidują pogorszenie swojej sytuacji finansowej. Dyrektorzy zamierzają zwiększyć znaczną już obecnie skalę zwolnień pracowników. Obniżka cen artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych może być niewielka.

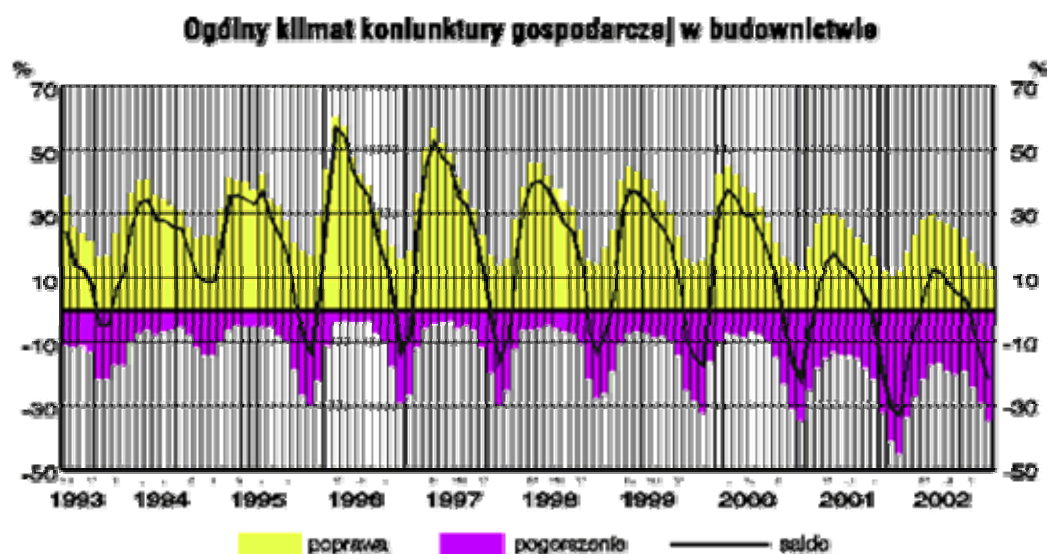
Ogólny klimat koniunktury w przedsiębiorstwach zajmujących się **włókiennictwem** oceniany jest przez producentów nadal negatywnie. Znaczny spadek ocen bieżącego popytu powoduje, że producenci decydują się na ograniczanie produkcji. Odpowiednie prognozy są natomiast korzystne i przewidują poprawę sytuacji w tym zakresie. Zwiększa się nadmierny poziom zapasów wyrobów gotowych. Mimo mniejszych niż w zeszłym miesiącu opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci sygnalizują znaczne trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych przez przedsiębiorstwa. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach sytuacja finansowa tej grupy jednostek może się znacznie pogorszyć. Ceny produkowanych wyrobów mogą obniżyć się. Redukcja zatrudnienia może być wyższa od przewidywań sprzed miesiąca.

Producenci **skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych** oceniają swoją koniunkturę w grudniu negatywnie. Wpływają na to dużo gorsze niż przed miesiącem oceny bieżącego popytu i produkcji. Odpowiednie prognozy są bardzo korzystne i przewidują poprawę popytu i produkcji w najbliższych miesiącach. Zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest negatywnie, zwłaszcza w zakresie zdolności do terminowego regulowania bieżących zobowiązań. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej charakteryzują się natomiast mniejszym pesymizmem niż miesiąc wcześniej. W nadchodzących miesiącach można oczekiwać mniejszej niż dotychczas redukcji zatrudnienia. Ceny wyrobów ze skór wyprawionych mogą się znacznie obniżyć.

Koniunktura w przedsiębiorstwach produkujących **pojazdy mechaniczne, przyczepy i naczepy** oceniana jest nadal negatywnie, gorzej niż w zeszłym miesiącu. Spowodowane to jest przede wszystkim pogorszeniem się negatywnych ocen popytu i produkcji, zarówno dotyczących sytuacji bieżącej, jak i przewidywanej na najbliższe miesiące. Mimo to producenci nie sygnalizują trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych i w ściąganiu należności od kontrahentów. Najbliższe miesiące mogą przynieść dalszą, choć niewielką poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy przewidują znaczne obniżenie cen pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep. Przewidywane zwolnienia pracowników mogą być większe niż prognozowano w listopadzie.

Producenci **wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych** oceniają swoją koniunkturę negatywnie, gorzej niż w poprzednim miesiącu. Spowodowane to jest przede wszystkim znacznym pogorszeniem się negatywnych ocen bieżącego popytu i produkcji. Odpowiednie przewidywania na najbliższe miesiące są mniej pesymistyczne. Poziom zapasów wyrobów gotowych jest nadmierny w stosunku do potrzeb. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest negatywnie. Dotyczy to zwłaszcza zdolności do terminowego regulowania bieżących zobowiązań. Formułowane prognozy wskazują natomiast na możliwość pogorszenia w najbliższych miesiącach sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Może utrzymać się też dotychczasowa skala zwolnień pracowników. Możliwa jest też nieco mniejsza niż przewidywano w listopadzie obniżka cen wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.

2. Budownictwo

Wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się w grudniu na poziomie ujemnym (minus 22), niższym niż w listopadzie, ale wyższym niż w grudniu 2001 r. Wśród badanych przedsiębiorstw 13% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 35% - jej pogorszenie (w listopadzie odpowiednio - 14% i 29%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Firmy publiczne i prywatne oceniają koniunkturę negatywnie.

Przedsiębiorstwa sygnalizują większy niż przed miesiącem spadek **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe, bardziej znaczący w firmach publicznych niż prywatnych. Ogólna prognoza portfela zamówień na najbliższe trzy miesiące jest pesymistyczna, zbliżona w przedsiębiorstwach publicznych i prywatnych.

Oceny bieżącej **produkcji budowlano-montażowej** są negatywne, dużo gorsze niż przed miesiącem. Formułowane przez przedsiębiorstwa prognozy wskazują na dalsze istotne ograniczanie produkcji w najbliższych miesiącach. Firmy prywatne oceniają swą produkcję bieżącą bardziej negatywnie niż firmy publiczne, natomiast w prognozach produkcji budowlano-montażowej firmy publiczne są nieco większymi pesymistami niż przedsiębiorstwa prywatne.

Bieżąca ogólna **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest oceniana nadal negatywnie, gorzej niż w listopadzie. W ciągu najbliższych trzech miesięcy należy spodziewać się dalszego wyraźnego pogarszania się sytuacji finansowej jednostek

budowlanych. Przedsiębiorstwa prywatne oceniają swą bieżącą sytuację finansową gorzej niż firmy publiczne, natomiast prognozy obu sektorów w tym zakresie są zbliżone.

W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy firm publicznych i prywatnych przewidują dalszy spadek **cen realizacji** robót budowlano-montażowych, w stopniu większym niż przewidywały prognozy sprzed miesiąca.

Nadal utrzymuje się spadkowa tendencja zatrudnienia w budownictwie, przy czym skala przewidywanych redukcji **pracowników** może być bardziej znacząca od prognoz z ubiegłego miesiąca, zbliżona w jednostkach sektora publicznego i prywatnego.

W grudniu utrzymuje się obserwowany od kilku miesięcy bardzo niski odsetek jednostek nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (0,7%). Nadal największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa związane są z niedostatecznym popytem (sygnalizuje je - podobnie jak w listopadzie - 75% przedsiębiorstw zgłaszających bariery) oraz z konkurencją ze strony innych firm (wymienianą przez 71% jednostek wobec 72% w listopadzie). W porównaniu z ocenami sprzed miesiąca nie odnotowuje się znaczących zmian w odczuwaniu innych barier poza barierą warunków atmosferycznych, której znaczenie w grudniu rośnie.

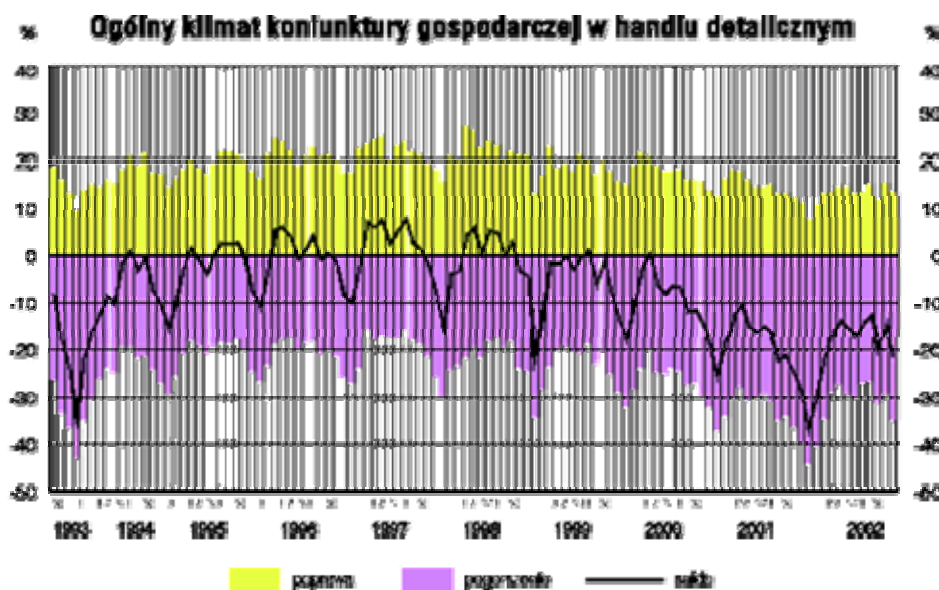
W stosunku do popytu oczekiwanego w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy około 31% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt wysokie, 62% jako wystarczające, a 7% jako zbyt niskie. Opinie te są zbliżone do ocen wyrażanych przed miesiącem.

3. Handel detaliczny

W grudniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w **handlu detalicznym** kształtuje się na poziomie minus 22, co oznacza pogorszenie w stosunku do ubiegłego miesiąca. Wśród badanych przedsiębiorstw 13% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 35% - jej pogorszenie. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Bieżąca sprzedaż jest ograniczana, chociaż w stopniu mniejszym niż miesiąc wcześniej. Poziom zapasów kształtuje się nadal na poziomie uznawanym za niewystarczający. Trudności w terminowym regulowaniu zobowiązań finansowych są nieco mniejsze niż w ubiegłym miesiącu. Przyszła sprzedaż może być ograniczana w stopniu znacznie większym niż prognozowano w listopadzie. W konsekwencji, przewidywana na najbliższe miesiące sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana bardziej pesymistycznie niż miesiąc wcześniej. Na najbliższe miesiące przewiduje się nadal duże zwolnienia pracowników. Ceny towarów obniżają się w tempie szybszym niż w listopadzie. W najbliższych miesiącach przewiduje się dalszy spadek cen.

Przedsiębiorstwa wszystkich klas wielkości oceniają koniunkturę negatywnie, gorzej niż w listopadzie. Najmniej pesymistyczne oceny formułują jednostki duże o liczbie pracujących 250 i więcej osób (wskaźnik kształtuje się na poziomie minus 0,3 wobec plus 6 w listopadzie). Najgorzej oceniają koniunkturę jednostki o liczbie pracujących do 9 osób (minus 34 w grudniu, minus 26 przed miesiącem). W jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób wskaźnik koniunktury kształtuje się na poziomie minus 26 (w listopadzie minus 18) a w jednostkach o liczbie pracujących 50-249 osób - na poziomie minus 13 (przed miesiącem minus 7).

W jednostkach **o liczbie pracujących 250 i więcej osób** bieżąca sprzedaż jest oceniana optymistycznie, znacznie lepiej niż w listopadzie. W efekcie pozytywne są oceny sytuacji finansowej tej grupy przedsiębiorstw. Przewiduje się jednak, że w najbliższych miesiącach nastąpi ograniczenie sprzedaży i sytuacja finansowa przedsiębiorstw pogorszy się. W związku z tym przewiduje się znacznie mniejszą skalę zamówień na towary. W porównaniu z listopadem zmniejszył się nadmierny poziom zapasów. W grudniu odnotowywany jest wolniejszy niż w ubiegłym miesiącu spadek cen towarów, natomiast w najbliższych miesiącach przewidywany jest ich wzrost. Skala redukcji zatrudnienia może być mniejsza niż prognozowano miesiąc wcześniej.

W dalszym ciągu negatywne, gorsze niż w listopadzie oceny ogólnego klimatu koniunktury w przedsiębiorstwach **o liczbie pracujących do 9 osób** są konsekwencją nadal pesymistycznych, gorszych od ubiegłego miesiąca ocen bieżącej i przyszłej sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Wobec negatywnych ocen przyszłej sprzedaży, w najbliższych miesiącach zamówienia na towary będą ograniczane w stopniu większym niż przewidywano w listopadzie. Ceny towarów są obniżane w tempie nieco szybszym niż w ubiegłym miesiącu. Także i formułowane prognozy kształtowania się cen towarów w nadchodzących miesiącach wskazują na możliwość dalszego ich obniżania. Niedobór zapasów towarów zmniejsza się. Dalsza redukcja zatrudnienia może być większa niż przewidywano w ubiegłym miesiącu.

Negatywne, gorsze niż w listopadzie są oceny koniunktury we wszystkich branżach handlu detalicznego. Najmniej pesymistyczny wskaźnik koniunktury notuje się w branży pojazdy mechaniczne (minus 15 w grudniu wobec minus 10 w listopadzie), najbardziej - w branży: meble, rtv, agd (minus 29 wobec minus 5 w ubiegłym miesiącu) i w branży: włókno, odzież, obuwiu (minus 28 wobec minus 13). Wskaźnik koniunktury w branży żywnościowej kształtuje się na poziomie minus 22 (wobec minus 17 w listopadzie).

Pogarszające się w grudniu oceny klimatu koniunktury w przedsiębiorstwach sprzedających **żywność** są konsekwencją bardziej pesymistycznych niż w listopadzie prognoz sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Oceny bieżącej sprzedaży są też negatywne, ale lepsze niż w ubiegłym miesiącu. Zmniejsza się niedobór zapasów towarów. W najbliższych miesiącach przedsiębiorstwa zamierzają znacznie ograniczać zamówienia na towary. W grudniu odnotowywany jest wolniejszy niż w ubiegłym miesiącu spadek cen towarów,

natomiast w najbliższych miesiącach przewidziany jest nawet ich wzrost. Należy oczekiwać podobnych jak prognozowano w listopadzie redukcji zatrudnienia.

W branży **pojazdy mechaniczne** obserwuje się dużo większe niż w ubiegłym miesiącu ograniczenie bieżącej sprzedaży. Na najbliższe miesiące przewiduje się dalszy jej spadek. W konsekwencji, zamówienia na towary będą dalej ograniczane. Niedobór zapasów towarów utrzyma się na poziomie podobnym do ocen z ubiegłego miesiąca. Trudna, oceniana negatywnie sytuacja finansowa przedsiębiorstw pogarsza się w stosunku do listopada. Jej prognozy na najbliższe miesiące są nadal pesymistyczne, gorsze niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. W grudniu notuje się nieco szybszy spadek cen niż w listopadzie, natomiast tempo ich dalszego spadku w nadchodzących miesiącach może być zbliżone do tempa prognozowanego w ubiegłym miesiącu. Kierujący przedsiębiorstwami prognozują w najbliższych miesiącach dalsze redukcje zatrudnienia.

Oceny bieżącej sprzedaży w jednostkach branż: **meble, rtv, agd** są w grudniu pozytywne. Poziom zapasów towarów jest określany jako niewystarczający w stosunku do potrzeb. Po grudniowym, świątecznym ożywieniu w najbliższych miesiącach przewiduje się znaczne ograniczenia sprzedaży, w efekcie czego przyszłe zamówienia na towary mogą być bardzo zmniejszone. Ceny towarów spadają szybciej niż przed miesiącem. Przewidywane tempo ich spadku w najbliższych miesiącach może też być znaczące. Wprawdzie bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest mniej pesymistycznie niż w listopadzie, ale jej prognozy na najbliższe miesiące są gorsze niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Skala zwolnień pracowników może być większa niż przewidywano w listopadzie.

W jednostkach branż: **włókno, odzież, obuwie** oceny klimatu koniunktury utrzymują się na poziomie negatywnym, gorszym od ubiegłego miesiąca. Wpływają na to odnotowywane dalsze, znaczne ograniczenia bieżącej i przyszłej sprzedaży towarów oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Poziom zapasów uznawany jest za nadmierny i zwiększa się w stosunku do listopada. W konsekwencji, przyszłe zamówienia na towary będą ograniczane w stopniu większym niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Ceny na towary spadają szybciej niż miesiąc wcześniej. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać dalszego, znaczącego spadku cen. W porównaniu do prognoz sprzed miesiąca większe mogą też być redukcje zatrudnienia.